

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 29. juni 2010

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 21/5-10

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 21. maj 2010.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra behandlingen af alle åbne punkter på Europaudvalgets dagsorden. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra behandlingen af de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og det fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Iben Tybjærg Schacke
Europaudvalgets Sekretariat

REFERAT
AF 35. EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Fredag den 21. maj 2010

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær. 2-133

Dagsorden

Den 20. maj 2010

- FO 1. Rådsmøde nr. 3016 (konkurrenceevne – forskningsdelen) den 25.-26. maj 2010
Forelæggelse ved videnskabsministeren
- Udg. 2. Regeringskonference om overgangsforanstaltninger vedr. sammensætningen af Europa-Parlamentet
Forelæggelse ved videnskabsministeren
EUU alm. del (09) – bilag 381 (aktuelt notat)
EUU alm. del (09) – bilag 382 (Det Europæiske Råds afgørelse om sammensætning af Europa-Parlamentet)
Udvalgmødereferat:
EUU alm. del (09) – bilag 165 (side 464, senest behandlet i EUU 9/12-09)
- L 3. Eventuelt

Der vedlægges foreløbig oversigt over det under punkt 1 nævnte møde.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Rådsmøde (Konkurrenceevne – forskningsdelen) den 25.-26. maj 2010
Dagsorden, 3. udgave

- FO
1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EU jordobservationsprogrammet (GMES) og dets første operationelle aktiviteter (2011-2013)
 - *Information fra Kommissionen om den foreslåede 1. behandlingsaftale*
KOM (2009) 0223
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 2)
 - KOM (2009) 0223 – bilag 1 (grundnotat af 4/9-09)
 - Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (09) – bilag 290 (side 710, senest behandlet i EUU 26/2-10)

 2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om Fællesskabets deltagelse i et fælles forsknings- og udviklingsprogram for Østersøen (BONUS-169), der iværksættes af flere medlemsstater
 - *Politisk enighed*
KOM (2009) 0610
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 5)
 - KOM (2009) 0610 – svar på spørgsmål 1
 - KOM (2009) 0610 – svar på spørgsmål 2
 - KOM (2009) 0610 – svar på spørgsmål 3
 - Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (09) – bilag 290 (side 707 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 26/2-10)

 3. Bidrag til forberedelse af Det Europæiske Råd den 17. juni 2010
 - Information fra Kommissionen om dialogen med medlemsstaterne om nationale F&U mål i relation til Europa 2020 strategien for vækst og jobs
 - *Udveksling af synspunkter*
KOM (2010) 2020
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 10)

4. Udvikling af en bedre styring og organisering af det europæiske forskningsrum: nyt mandat for CREST
 - *Vedtagelse af rådsresolution*
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 14)
 - Udvalgsrådsreferater:
 - EUU alm. del (09) – bilag 290 (senest behandlet i EEU 26/2-10, punktet udgik af dagsordenen)
 - EUU alm. del (09) – bilag 158 (side 375, behandlet i EEU 27/11-09, ingen omtale)
 - EUU alm. del (08) – bilag 451 (side 1260, behandlet i EEU 20/5-09, ingen omtale)
 - EUU alm. del (08) – bilag 302 (side 941, behandlet i EEU 27/2-09)
5. Udkast til rådskonklusioner om et innovativt Europa: bidrag fra Konkurrenceevnerådet til det planlagte arbejde med en EU forsknings- og innovationsplan
 - *Vedtagelse af rådskonklusioner*
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 17)
6. Europa-Kommissionens meddelelse om simplificering af deltagelse i rammeprogrammer
 - *Vedtagelse af rådskonklusioner*
 - KOM (2010) 0187
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 19)
7. Næste skridt hvad angår ITER
 - *Præsentation fra Kommissionen*
 - *Evt. vedtagelse af rådskonklusioner*
 - KOM (2010) 0226
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 24)
 - EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 16
 - EUU alm. del (09) – bilag 63 (statusnotat af 5/11-09 om ITER)
 - Udvalgsrådsreferat:
 - EUU alm. del (09) – bilag 126 (side 271, referat af samråd om ITER i EEU 18/11-09)
8. Det europæiske forskningsrums sociale dimension – videnskab mod fattigdom og social udstødelse
 - *Vedtagelse af rådskonklusioner*
 - Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 32)

9. Fremtidig udvikling af det europæiske forskningsrum

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 35)

Alle punkter henhører under Videnskabsministeriets ressort

REFERAT

AF 35. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 21. maj 2010

Tidspunkt: Kl. 10.00

Sted: Vær 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Flemming Møller (V), Eva Kjer Hansen (V) næstformand, Erling Bonnesen (V), Pia Adelsteen (DF), Kim Mortensen (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen

Formanden bød ved mødets indledning velkommen til en gruppe embedsmænd fra Kroatien, som ville overvære Europaudvalgets møde. Kroatien er jo i fuld gang med optagelsesforhandlingerne i forhold til EU og har åbnet for næsten alle de 35 forhandlingskapitler, som skal forhandles.

FO **Punkt 1. Rådsmøde nr. 3016 (konkurrenceevne – forskningsdelen) den 25.-26. maj 2010**

Videnskabsministeren: Der er møde i Konkurrenceevnerådet den 25.-26. maj 2010. Der er ni punkter på dagsordenen vedrørende forskning.

Jeg vil her fremlægge ét punkt, der er til forhandlingsoplæg, nemlig punkt 1 vedrørende GMES. Derudover finder jeg det rigtigt at give en nærmere orientering om ITER. Dette og de øvrige punkter er til orientering.

FO **1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EU jordobservationsprogrammet (GMES) og dets første operationelle aktiviteter (2011-2013)**

– *Information fra Kommissionen om den foreslåede 1. behandlingsaftale KOM (2009) 0223*

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 2)

KOM (2009) 0223 – bilag 1 (grundnotat af 4/9-09)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 290 (side 710, senest behandlet i EEU 26/2-10)

Videnskabsministeren: Det drejer sig om forordningsforslaget om GMES, som er et miljø- og klimaovervågningsprojekt, der koordineres af EU. Udvalget har hørt om denne sag flere gange. Senest i forbindelse med det sidste møde i Konkurrenceevnerådet i marts 2010.

GMES er nu så langt fremme, at visse tjenester inden for få år er parate til at gå i drift. Forslaget har til formål at fastlægge et retsgrundlag for EU's finansiering af de første operationelle tjenester i perioden 2011-2013.

Fra dansk side er vi tilfredse med forhandlingsresultatet. Det fremgår nu tydeligt, at GMES skal baseres på de geografiske data, som allerede er til rådighed i de nationale datakilder.

Endvidere fremgår det klart, hvordan finansieringen skal skrues sammen i den første operationelle periode. Det har udvalget læst i samlenotatet.

For en god ordens skyld skal det understreges, at spørgsmålet om GMES-støttede aktioner inden for "security" kun er civile aktioner, der f.eks. kan understøtte aktioner såsom afhjælpning af kriser som den, vi så på Haiti.

FO Regeringen holdning er, at vi støtter forslaget til forordning.

Kim Mortensen syntes, GMES var godt og perspektivrigt, og havde ingen problemer med forhandlingsoplægget.

Han nævnte, at Europa-Parlamentet i sin betænkning har foreslået, at man øger bevillingen, og at der bør være fuld og lige adgang til dataene. Han spurgte, om videnskabsministeren støtter Parlamentets tilgang.

I den forbindelse spurgte han, om fuld og lige adgang til dataene indebærer, at virksomheder og borgere i almindelighed får fri og lige adgang til de resultater, der kommer til at foreligge.

Per Clausen ville gerne have repeteret, hvilken merværdi der ligger i GMES.

Pia Adelsteen havde umiddelbart ikke nogen problemer med forhandlingsoplægget, men glædede sig til at høre videnskabsministerens svar på Per Clausens spørgsmål om merværdien.

Videnskabsministeren sagde i anledning af Per Clausens spørgsmål om merværdien, at vi med GMES får en bedre overvågning af miljøet både på europæisk og på nationalt plan og også på globalt plan, så vi bedre kan leve op til de miljøkonventioner, vi har vedtaget i EU og på globalt plan.

Kim Mortensen gentog sine spørgsmål vedrørende Europa-Parlamentets ændringsforslag.

Lone Dybkjær bad videnskabsministeren være lidt mere præcis i sin gennemgang af, hvilken merværdi vi får af GMES, idet hun pegede på, at der også er andre institutioner, der indsamlet miljødata, f.eks. Miljøagenturet.

Per Clausen sad tilbage med en fornemmelse af, at man satte projektet i gang, fordi det er godt, at EU også har sådan noget, og mente, der var tale om, at institutionerne vokser for institutionernes egen skyld. På den baggrund kunne han ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Videnskabsministeren svarede, at hele ideen med GMES er, at der skal være fri og lige adgang til alle de informationer, man indsamler. Derfor er GMES til gavn for EU's egne institutioner, for nationale myndigheder samt for borgere og virksomheder. Det er vi selvfølgelig enige i.

Pia Adelsteen kunne i modsætning til Enhedslisten godt gå ind for forhandlingsoplægget, fordi de resultater, der kommer, bliver stillet til rådighed for alle borgere og virksomheder.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om Fællesskabets deltagelse i et fælles forsknings- og udviklingsprogram for Østersøen (BONUS-169), der iværksættes af flere medlemsstater

– *Politisk enighed*

KOM (2009) 0610

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 5)

KOM (2009) 0610 – svar på spørgsmål 1

KOM (2009) 0610 – svar på spørgsmål 2

KOM (2009) 0610 – svar på spørgsmål 3

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 290 (side 707 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 26/2-10)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

**3. Bidrag til forberedelse af Det Europæiske Råd den 17. juni 2010
- Information fra Kommissionen om dialogen med medlemsstaterne
om nationale F&U mål i relation til Europa 2020 strategien for vækst
og jobs**

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2010) 2020

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 10)

Videnskabsministeren: Jeg vil herefter nævne punkt 3 om bidrag til forberedelse af det kommende møde i Det Europæiske Råd i sammenhæng med punkt 5 om den forsknings- og innovationsplan, som Kommissionen forventes at præsentere til efteråret.

Regeringen mener, at den kommende forsknings- og innovationsplan er en oplagt mulighed for at sikre en tættere kobling mellem uddannelse, forskning og innovation.

Forsknings- og innovationsplanen kan bruges som en af løftestængerne til realisering af EU-2020 strategien.

Den skal være en platform til at opstille nye ambitiøse mål, som vi kan arbejde efter og løbende måle os op mod.

Det Europæiske Råd har nu fastlagt, at EU-2020 strategien skal bringe de kombinerede offentlige og private investeringer i forskning og udvikling op på 3 pct. af bruttonationalproduktet.

Det er en konklusion, som regeringen selvsagt bakker fuldt og helt op om, da det flugter med de ambitioner, som vi selv har på området.

Regeringens synspunkt er – jævnfør konklusionerne fra mødet i Det Europæiske Råd i marts 2010 – at der ikke bliver tale om byrdefordeling i udformningen af de nationale mål.

I den forbindelse finder regeringen, at eventuelle aftaler om nationale mål på forskningsområdet fremadrettet efter 2012 er en rent national proces.

I det videre arbejde med styrkelsen af det europæiske forskningsrum vil vi fra dansk side gerne supplere dette kvantitative mål med nogle mere kvalitative og såkaldt outputorienterede mål på forskningsområdet. Vi vil altså ikke kun tale om, hvilke investeringer vi vil gøre, men også hvad vi forventer at få ud af dem.

Det kan medføre, at der udvikles et sæt begrænsede indikatorer, som kan sige noget om fremdriften i det europæiske forskningsrum.

I den forbindelse skal vi ikke fokusere isoleret på forskning, innovation og uddannelse, men især på samspillet mellem de tre.

Vi kunne f.eks. inkludere indikatorer for kommercialisering af forskningsresultater eller for uddannelse i forhold til de store samfundsmæssige udfordringer.

Regeringen vil følge arbejdet med forsknings- og innovationsplanen tæt, og vi vil bidrage med vores erfaringer på området.

4. Udvikling af en bedre styring og organisering af det europæiske forskningsrum: nyt mandat for CREST

– *Vedtagelse af rådsresolution*

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 14)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 290 (senest behandlet i EEU 26/2-10, punktet udgik af dagsordenen)

EUU alm. del (09) – bilag 158 (side 375, behandlet i EEU 27/11-09, ingen omtale)

EUU alm. del (08) – bilag 451 (side 1260, behandlet i EEU 20/5-09, ingen omtale)

EUU alm. del (08) – bilag 302 (side 941, behandlet i EEU 27/2-09)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

5. Udkast til rådskonklusioner om et innovativt Europa: bidrag fra Konkurrenceevnerådet til det planlagte arbejde med en EU forsknings- og innovationsplan

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 17)

Videnskabsministeren omtalte dette punkt i forbindelse med rådsmødedagsordenens punkt 3.

6. Europa-Kommissionens meddelelse om simplificering af deltagelse i rammeprogrammer

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2010) 0187

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 19)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

7. Næste skridt hvad angår ITER

- *Præsentation fra Kommissionen*
- *Evt. vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2010) 0226

Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 24)

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 16

EUU alm. del (09) – bilag 63 (statusnotat af 5/11-09 om ITER)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 126 (side 271, referat af samråd om ITER i EUU 18/11-09)

Videnskabsministeren: ITER er et betydningsfuldt forskningsprojekt, der dog rummer nogle udfordringer.

Udvalget er sidst blevet orienteret om udviklingen i ITER-projektet på et møde med Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2010.

Min forgænger nævnte her, at Kommissionen er blevet opfordret til at fremkomme med forslag til mulige finansieringskilder efter 2011. På den baggrund er Kommissionen kommet med en meddelelse den 4. maj om ITER's fremtid.

Den danske regering har støttet etableringen af ITER og ønsker, at ITER skal fortsætte på trods af de nuværende vanskeligheder – men under forudsætning af at der kan findes realistiske finansieringsmuligheder, at der kan sikres en effektiv omkostningskontrol, og at der kan laves en realistisk tidsplan for projektet.

Jeg vil derfor gerne sige lidt om, hvad perspektiverne er ved ITER.

ITER er et internationalt forskningsprojekt, hvor resultaterne på lang sigt virkelig forventes at kunne bidrage væsentligt til verdens energiforsyning – altså i konkurrence med kul og olie.

Energiproduktion ved fusion vil i givet fald – i modsætning til traditionel kernekraft – være baseret på frit tilgængelige råstoffer, altså vand. Man vil nå frem til en emissionsfri energiproduktion i stor skala fra en i praksis udtømmelig energikilde med begrænsede og håndterbare miljøpåvirkninger.

ITER-projektet er en udfordring for det internationale forskningssamarbejde i en skala, som man ikke har set før. EU har den ledende rolle i projektet, der desuden har deltagelse fra USA, Kina, Japan, Rusland, Sydkorea og Indien. Lande, der repræsenterer mere end halvdelen af verdens befolkning, står bag projektet, og den europæiske ekspertise på området er anerkendt i hele verden.

ITER vil, hvis det lykkes, komme til at udgøre et stort og absolut nødvendigt skridt mod målet at gøre fusionsenergien til en brugbar og attraktiv energikilde for menneskeheden.

Men tilbage til den opfordring, som vi står overfor her og nu. Hvordan sikrer vi opbyggelsen af ITER-projektet?

Der er i samlenotatet redegjort for udviklingen siden november 2009 og Kommissionen meddelelse af 4. maj.

Og det må altså konstateres, at der er problemer.

På rådsmødet den 26. maj vil der være en drøftelse på baggrund af Kommissionens meddelelse.

Min umiddelbare holdning er, at det, som Kommissionen er kommet med, ikke er godt nok. Og meddelelsen er kommet meget sent. Det er synspunkter, der deles af alle medlemsstater.

Regeringen opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge andre løsningsmuligheder for gennemførelsen af ITER-projektet, inklusive andre finansieringskilder. Seneste nye er, at formandskabet ønsker, at der vedtages rådskonklusioner om emnet. I udkastet anfører formandskabet følgende:

Rådets udtrykker sin principielle støtte til ITER samt noterer sig den endelige evaluering af de samlede omkostninger for Europa til konstruktion af ITER. Desuden opfordrer man ITER-organisationen til at gøre alt for at reducere udgifterne med 600 mio. euro.

Derudover hilser Rådet ændringer i ledelsen af den europæiske ITER-organisation velkommen, ligesom man hilser velkommen, at denne skal arbejde for en reduktion af omkostninger. Desuden opfordres bestyrelsen til inden 6 måneder at rapportere til Rådet om de ændringer, der understøtter en sådan udvikling.

I et bilag til rådskonklusionerne noterer Rådet sig Kommissionens meddelelse, herunder at Europa vil dække 5/11 af omkostningerne i konstruktionsfasen, hvoraf Frankrig vil dække 20 pct.

Desuden understreges det, at der skal findes en finansiering af ITER i 2012 og 2013 inden for rammerne af de finansielle perspektiver før mødet i ITER-styrelsesrådet i Kina i juni.

Kommissionen opfordres derfor i udkastet til at udarbejde et forslag til finansiering af den europæiske del af ITER-projektet. Det skal altså ske inden mødet i Kina.

Som allerede nævnt er konklusionsudkastet stadig under forhandling i Bruxelles. Vi forventer, at det endelige konklusionsudkast vil indebære, at Kommissionen anmodes om at komme tilbage med et egentligt finansieringsforslag. Dette forslag vil så formodentlig blive behandlet af finansministrene på mødet i Økofin den 8. juni.

Anne Grete Holmsgaard pegede på, at der fra Kommissionens og Rådets side var lagt op til, at der skulle gives et mandat til styrelsesrådsmødet midt i juni. Man havde diskuteret sagen flere gange i Europaudvalget, og hver gang var der udtrykt bekymring ved, at udgifterne til projektet var løbet løbsk. Der er nu et kæmpe gab i finansieringen på 1,4 mia. euro i 2012 og 2013. Hun ville gerne have bekræftet, at gabet var oppe på dobbelt så meget, som der var afsat til forskning og udvikling af ikke-nuklear energiteknologi.

Anne Grete Holmsgaard gennemgik sagens historik, idet hun pegede på, at det i 2001-02 var vurderingen, at selve konstruktionen ville koste i underkanten af 6 mia. euro, men at beløbet nu næsten var tredoblet. Vi ved stadig ikke, om mastodontprojektet har en rimelig chance for at give os de løsninger, vi

har brug for. På tegnebrættet er der tale om en CO₂-fri produktion, men i praksis er der endnu ikke kommet en eneste kilowatttime ud af projektet, som man har forsket i siden 1950'erne. Hun tilføjede, at hun i forbindelse med Energiudvalgets tur til USA havde talt med forskere, som mente, at der ville gå mange årtier, inden der i givet fald ville komme noget ud af projektet.

Anne Grete Holmsgaard havde bemærket, at videnskabsministeren sagde, at regeringen ikke vil bruge 200 mio. kr. direkte fra danske lommer, men at man måtte finde finansieringen på anden måde. Men hvis man skal finde pengene indenfor de finansielle perspektiver – altså fra EU's budget – eller ved at støvsuge budgetterne, vil pengene under alle omstændigheder komme fra EU's kasse, som Danmark bidrager til. I den forbindelse spurgte hun, om der er nogle punkter på EU's budget, som Danmark ønsker at frede.

Hun spurgte, hvorfor man i givet fald ville bruge penge fra den europæiske investeringsbank på dette projekt.

Kim Mortensen var også bekymret over, at man ville bruge så mange penge på dette projekt, og spurgte, om sammenhængen er den, at når man har sat meget store projekter i gang, er man nødt til at fortsætte dem og øge budgetterne.

Han forstod, at videnskabsministeren ikke forelægger forhandlingsoplæg i dag, og spurgte, om finansministeren vil komme med et forhandlingsoplæg, når han skal forelægge sagen forud for styrelsesrådsmødet i juni, hvis der bliver brug for flere penge.

Kim Mortensen pegede på, at man fra svensk side klart og tydeligt har sagt, at de penge, der skal findes, må være uden ekstrabevilling fra svenskere. I den forbindelse spurgte han, om den danske regering er lige så fast i kødet.

Han ville ikke afvise, at vi skal være med til store projekter, men ligesom Anne Grete Holmsgaard var han betænkelig, hvis der ikke er rimelig sikkerhed for, at udgifterne kan holdes inden for det, man budgetterer med.

Per Clausen kunne ikke huske tilbage til 1950'erne, men da han første gang mødte sagen i 1970'erne, syntes han, det var et spændende tegnebrætsprojekt. Når man hører, hvordan det står til nu, er tidsperspektivet nogenlunde lige så langt, som det var for 35-40 år siden. Det er dybt problematik, når man tænker på, hvor mange penge der er brugt. Han kunne selvfølgelig godt se logikken i, at EU er med, når alle store aktører på verdensplan er med, men problemet er, at uanset hvor man finder pengene, skal de i en vis udstrækning hentes andre steder fra. Han var tilfreds med, at regeringen ikke vil bruge flere danske kroner på projektet direkte, men pengene i EU-systemet kommer jo et eller andet sted fra. Derfor delte han den skepsis, andre ordførere havde givet udtryk for. Når han tænkte på, hvor mange penge man bruger til et projekt, hvor man ikke har nogen som helst sikkerhed for, at det fører til nogen som helst resultater, syntes han ikke, det var fornuftigt.

På denne baggrund ville han derfor allerede nu sige, at hvis der kommer et forhandlingsoplæg om, at der skal bruges flere penge, ville han gå imod det.

Pia Adelsteen udtalte sig lidt på linje med de foregående ordførere. Hun havde bakket op om projektet, men nu ser det ud, som om det er løbet løbsk.

Hun syntes, det var fornuftigt, at man nu ville bremse op og ikke bevilge flere penge til projektet. Vi skal holde fast i, at der skal komme en realistisk tidsplan, der skal være noget økonomi i det, og man skal have nogle deadlines.

Lone Dybkjær kunne godt huske begyndelsen på projektet. Vi har alle sammen håbet på, at vi kan udnytte fusionsenergien. Men tidsperspektivet ved projektets begyndelse var 20-30-40 år. Problemet er, at det er det stadig. På et eller andet tidspunkt må vi spørge os selv, om vi ved at fortsætte kaster gode penge efter dårlige. På nuværende tidspunkt ville hun ikke gå så vidt, at hun sagde "skrot projektet", men hun pegede på, at man kan få megen udvikling af vedvarende energi for de penge.

Hun forstod, at Frankrig vil putte 20 pct. i projektet, og spurgte, om det er 20 pct. af EU-midlerne, man tænker på.

Hun delte den skepsis, de foregående ordførere havde givet udtryk for.

Lone Dybkjær rejste spørgsmålet, hvordan den videre behandling skal foregå, og hvornår finansministeren vil forelægge sit forhandlingsoplæg. Hun var bange for, at finansministrene – som jo ikke har speciel forstand på det videnskabelige – blot ville behandle punktet som et A-punkt.

Formanden henviste til, at økofinrådsmødet er på dagsordenen for Europaudvalgets møde den 4. juni, men at det i givet fald kun er den økonomiske ramme, finansministrene tager stilling til.

Flemming Møller mente ikke, spørgsmålet om, hvorvidt projektet kan få succes, ikke behøver at hænge sammen med, om der sker nogle overskridelser af budgettet. Han syntes, det var en meget fornuftigt tilgang at være kritisk over for økonomien og forlange en opstramning.

I anledning af Anne Grete Holmsgaards bemærkning om, at der endnu ikke er kommet en eneste kilowattime ud af projektet, pegede Flemming Møller på, at der er tale om grundforskning. Han sammenlignede med det amerikanske måneprojekt, som havde givet meget "spinoff".

Derfor bad han om videnskabsministerens vurdering af, om dette projekt kan føre til noget.

Videnskabsministeren pointerede indledningsvis, at det er vigtigt, at vi har mod og tillid til lange projekter, vi ikke nødvendigvis kan se effekten af på den korte bane. Men hun syntes også, det er vigtigt, at vi er økonomisk ansvarlige igennem hele processen. Hun syntes, det var ret præcist, når vi siger, at en forudsætning for projektet er, at vi vil se nogle realistiske finansieringsmuligheder, og vil se en plan for, hvordan man sikrer en effektiv omkostningskontrol. Som i alle store forskningsprojekter skal der være en realistisk tidsplan og nogle identificerbare "milestones". Projektet synes at rumme noget af løsningen på vores energiudfordringer, men vi skal gøre det styret og kontrolleret. Hun havde også læst historikken i projektet og kunne godt forstå, at der var nogle, der følte, at de hørte en gentagen af, hvad der var sagt tidligere.

Videnskabsministeren svarede Kim Mortensen, at vi er enige med svenskerne i, at der ikke skal være yderligere bidrag fra landene.

Hun svarede Anne Grete Holmsgaard og Lone Dybkjær, at regeringen ikke forelægger noget forhandlingsoplæg i dag. Som nævnt har vi sat disse betingelser op, og vi får en tilbagemelding fra EU. Når vi får den, må vi selvfølgelig tage stilling til, om den er tilstrækkeligt overbevisende til, at vi kan forsvare at fortsætte, eller vi må diskutere en exitstrategi for projektet.

Anne Grete Holmsgaard kunne ikke blive uenig med videnskabsministeren i, at vi på det overordnede plan skal have modet til at gå ind i langsigtede projekter, men vi må stille det fundamentale spørgsmål, om der er tale om et projekt, som har en rimelig chance for at bidrage til, at vi kan løse de udfordringer, vi står over for inden for de kommende årtier på EU-plan og på globalt plan. EU har konstateret, at det er en nødvendighed at reducere udslippet af drivhusgasser med 80-90 pct., hvis vi skal holde den globale opvarmning under 2 graders målsætningen, når vi taler om de næste fire årtier. Det kræver en meget kraftig indsats vedrørende vedvarende energi i det næste tiår, hvilket dette projekt ikke vil give noget substantielt bidrag til. Hun mente, overskridelserne burde få den røde lampe til at blinke.

Anne Grete Holmsgaard var med på, at regeringens indstilling er, at man ikke vil betale ekstra fra den danske statskasse direkte, og det vil svenskerne heller ikke. Hun var nødt til at vide, hvad den danske regering specifikt tænker på, når man taler om andre finansieringsmuligheder, og spurgte, om regeringen f.eks. er villig til at tage midlerne fra forskningskassen i EU, eller om man vil tage dem fra landbrugsstøtten.

Anne Grete Holmsgaard pegede på, at det fremgår af resuméet i samlenotatet, at Kommissionen, som repræsenterer EU i styrelsesrådet, på mødet i juni har brug for et politisk mandat fra Konkurrenceevnerådet som holder sit møde den 25.-26. maj. Derfor forstod hun ikke, hvordan videnskabsministeren kunne sige, at Rådet ikke giver et mandat nu.

Hun gentog sit spørgsmål, om det ikke er korrekt, at selve konstruktionsomkostningerne faktisk er tredoblet siden 2001-02, og spurgte, hvad de forventede overskridelser på driftsbudgettet er.

Kim Mortensen sagde, at Europaudvalget jo har givet et mandat i et par omgange, men nu er der opstået usikkerhed om, hvad det endelige kompromisforslag kommer til at koste. Han læste samlenotatet på samme måde som Anne Grete Holmsgaard sådan, at Kommissionen har brug for et politisk mandat nu. Spørgsmålet er, om det holder sig inden for det forhandlingsoplæg, regeringen har fået tilslutning til. Som han læste det, bør regeringen forelægge et nyt forhandlingsoplæg for Europaudvalget. Han bad om at få et notat, som sammenholdt det givne forhandlingsoplæg med det kompromisforslag, der nu foreligger.

Lone Dybkjær syntes selvfølgelig, vi skal kunne gå ind for langsigtede projekter, men vi skal ikke acceptere dem med lukkede øjne. Hun ville gerne vide, hvorfor man så sent har tænkt på at kontrollere omkostningerne. Skyldes

det udygtig ledelse? Hun nævnte, at der i styrelsesrådet tilsyneladende har været en strid om, hvorvidt man skulle forlænge med et eller to år, og spurgte, hvorfor EU er gået ind for to år, hvilket formentlig indebærer en forøgelse af omkostningerne.

Hun efterlyste svar på sit spørgsmål om, hvordan forslaget ville blive behandlet på finansministrenes møde.

Per Clausen forstod det sådan, at det grundlæggende problem er, at der ikke bliver taget stilling til, om det ud fra en saglig, faglig betragtning er fornuftigt at fortsætte projektet. Den diskussion tør man ikke tage, fordi man risikerer, at projektet bliver droppet.

Han syntes, det var meget vigtigt, at vi får at vide, hvor de ekstra midler skal tages fra.

Flemming Møller kan have ret i, at der kan være en række afledede effekter af projektet, men det har jo et ret ensidigt fokus. Han bad videnskabsministeren redegøre nærmere for, hvilke afledede effekter man kan vente. Ellers kan man lige så godt afsætte det samme beløb til fuldstændig fri grundforskning.

Videnskabsministeren sagde i svaret til Anne Grete Holmsgaard, at de røde lamper lige præcis blinker. Det er derfor, vi beder om andre finansieringsmuligheder.

Vi beder Kommissionen komme med et oplæg til, hvor pengene skal tages fra.

NOT

Videnskabsministeren måtte blive svar skyldig med hensyn til mandatet i forbindelse med økofinrådsmødet, og hvornår der ville blive forelagt et nyt forhandlingsoplæg. Men det ville hun undersøge og vende tilbage til. Hun ville gerne have bistand hertil, så hun kunne give et helt præcist svar.

Med hensyn til de afledede effekter sagde videnskabsministeren, at med et så stort og visionært projekt vil der utvivlsomt være rigtig mange afledede effekter, men man kan ikke på forhånd sige, hvad de vil bestå i. Man kan ikke forske i så stort omfang, uden at man bliver klogere.

Lone Dybkjær fandt det ikke acceptabelt, at udvalget ikke kan få at vide, hvordan proceduren vil være i forbindelse med finansministerens forhandlingsoplæg, og sagde, at man måske kunne få et samråd inden styrelsesrådsmødet. Hun mindede om, at udvalget var blevet snydt nogle gange.

I forbindelse med drøftelsen af de afledede effekter ville Lone Dybkjær gerne vide, hvad Danmark vil få ud af projektet.

Hun savnede svar på sit spørgsmål om, hvorfor omkostningerne er løbet løbsk. Er det fordi det er Frankrig, der har været det initiativtagende land?

Hun havde heller ikke fået svar på sit spørgsmål om de et eller to år.

Anne Grete Holmsgaard gentog sit spørgsmål vedrørende mandatet, idet hun igen henviste til det, der står i resuméet i samlenotatet. Hun mente ikke, det var holdbart, at udvalget ikke kan få at vide, hvad Danmark præcist går efter.

Pia Adelsteen syntes, det var et problem, at udvalget ikke kunne diskutere sagen samtidig med videnskabsministeren og finansministeren.

Videnskabsministeren lovede at vende tilbage med et fuldstændig præcist svar vedrørende mandatgivningen.

Hun sagde til Lone Dybkjær, at der havde været en diskussion om, hvorvidt projektet skulle forlænges med et eller to år, men det var endt med, at et enig styrelsesråd var gået ind for 12 måneder.

I svaret til Anne Grete Holmsgaard gentog hun, at Rådet ikke giver mandat på nuværende tidspunkt. Hvis der var brug for, at hun kom tilbage og diskuterede det spørgsmål, gjorde hun det gerne.

Lone Dybkjær bad om, at man i det lovede notat fik repeteret, hvad der var givet mandat til hvornår – udover at man gjorde rede for, hvad proceduren i forbindelse med et kommende forhandlingsoplæg er. Hun gjorde i den forbindelse opmærksom på, at udvalget havde haft en voldsom diskussion med videnskabsministerens forgænger om et styrelsesrådsmøde, som udvalget ikke havde været orienteret om forud for mødet i styrelsesrådet. Hun bad om, at udvalget – på trods af pinsen – får notatet så betids, at man kan nå at afholde et samråd den 25. maj, inden videnskabsministeren tager til rådsmødet.

Anne Grete Holmsgaard tilsluttede sig dette. Når Danmark siger, man skal støvsuge budgetterne, er det så carte blanche til at skære ned over hele budgettet, eller der områder, vi vil frede, f.eks. forskning og udvikling?

I anledning af at videnskabsministeren sagde, at når vi får en tilbagemelding fra EU, må vi diskutere, hvad vi skal gøre, spurgte Anne Grete Holmsgaard, hvornår vi får en sådan tilbagemelding fra EU. Hvis det ikke sker før styrelsesrådsmødet, giver det ikke rigtig mening at tale om en exitstrategi – eller for den sags skyld en nedskæring af budgettet, som der slet ikke har været talt om.

Videnskabsministeren sagde, at ministeriet arbejder i døgndrift og ville skynde sig at sende det ønskede notat. Hun ville indarbejde et svar på Anne Grete Holmsgaards spørgsmål vedrørende, hvornår vi får en tilbagemelding fra EU, i notatet.

Formanden bad videnskabsministeren reservere den 25. maj til et åbent samråd.

8. Det europæiske forskningsrums sociale dimension – videnskab mod fattigdom og social udstødelse

- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 32)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

9. Fremtidig udvikling af det europæiske forskningsrum

- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
Rådsmøde 3016 – bilag 4 (samlenotat side 35)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

Udg. Punkt 2. Regeringskonference om overgangsforanstaltninger vedr. sammensætningen af Europa-Parlamentet

EUU alm. del (09) – bilag 381 (aktuelt notat)

EUU alm. del (09) – bilag 382 (Det Europæiske Råds afgørelse om sammensætning af Europa-Parlamentet)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 165 (side 464, senest behandlet i EUU 9/12-09)

Formanden sagde, at punktet var udgået af dagsordenen, fordi Tyskland af indenrigspolitiske årsager havde modsat sig at holde regeringskonferencen lige nu. Det er dog kun af rent formelle årsager, Tyskland ville have en udsættelse, og man vil vende tilbage til sagen den 11. juni.